

KARTA KURSU

Nazwa	Bezpieczeństwo ekologiczne współczesnego świata
Nazwa w j. ang.	

Koordynator	dr hab. Tomasz Skrzyński, prof. UP	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Tomasz Skrzyński, prof. UP
Punktacja ECTS*	2	mgr. Karolina Baron

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest analiza problemu bezpieczeństwa ekologicznego poprzez zapoznanie studentów ze współcześnie występującymi rodzajami zagrożeń ekologicznych - ich naturą i konsekwencjami, a także zaznajomienie ich ze środkami rozpoznania, oceny i monitoringu ryzyka ekologicznego, czy strukturą oraz mechanizmami działania systemu zarządzania bezpieczeństwem ekologicznym, a także dostarczenie usystematyzowanej wiedzy na temat metod przeciwdziałania skutkom katastrof naturalnych, czy antropogenicznych oraz konfrontacja z danymi empirycznymi i opisem wybranych kategorii ekologicznych.

Warunki wstępne

Wiedza	Posiada elementarne wiadomości (na poziomie kształcenia obowiązkowego) z zakresu ochrony środowiska i ekologii oraz podstawową wiedzę z obszaru bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego.
Umiejętności	-
Kursy	-

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W 01 - Posiada wiedzę na temat zagrożeń naturalnych oraz antropogenicznych, zna strukturę oraz podstawowe mechanizmy systemu bezpieczeństwa ekologicznego.	K1_W01 K1_W02 K1_W03 K1_W04
	W 02 – Posiada wiedzę dotyczącą instrumentów zarządzania środowiskiem oraz uwarunkowań polityki ekologicznej.	
	W 03 - Posiada wiedzę dotyczącą wyzwań ekologicznych Polski oraz aktualnych trendów i koncepcji w zakresie ochrony i zagrożeń środowiska.	

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U 01 - Potrafi zidentyfikować czynniki ryzyka ekologicznego, przeprowadzić ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń oraz ich konsekwencji dla wybranych elementów ekosystemu.	K1_U01 K1_U02 K1_U03 K1_U04 K1_U05
	U 02 - Potrafi interpretować uzyskane wyniki dotyczące ryzyka ekologicznego i na ich podstawie dobrać właściwe (z uwzględnieniem dostępnych środków) metody reagowania na zagrożenia ekologiczne.	
	U 03 – Potrafi zaprojektować kompleksowy program naprawczy w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego danej jednostki terytorialnej.	

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K 01 - Wykazuje otwartość i skłonność do dyskusji problemowej oraz aktywnego poszukiwania rozwiązań (również we współpracy), które umożliwiają osiągnięcie założonych celów z zakresu bezpieczeństwa ekologicznego.	K1_K01 K1_K02 K1_K03 K1_K04
	K 02 - Dostrzega potrzebę włączenia społeczności do procedury decyzyjnej w procesie komunikacji ryzyka ekologicznego.	
	K 03 - Posiada pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz jest otwarty na innowacyjność w dziedzinie bezpieczeństwa ekologicznego.	

BEZPIECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE – I stopnia

studia stacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	15	15									
kolokwium	1										

studia niestacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	10	10									
kolokwium	1										

Opis metod prowadzenia zajęć – studia stacjonarne:

Wykład: wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych (prezentacja w Power Point), dyskusja

Ćwiczenia audytoryjne: praca w grupach, projekt grupowy, praca indywidualna, dyskusja

Opis metod prowadzenia zajęć – studia niestacjonarne:

Wykład: wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych (prezentacja w Power Point), dyskusja

Ćwiczenia audytoryjne: praca w grupach, projekt grupowy, praca indywidualna, dyskusja

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia stacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Praca indywidualna	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin	Inne
W01						X	X	X					X
W02						X	X	X					X
U01						X	X	X					X
U02						X	X	X					X
K01						X	X	X					X

BEZPIECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE – I stopnia

K02						X	X		X					X
-----	--	--	--	--	--	---	---	--	---	--	--	--	--	---

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Praca Indywidualna	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X	X	X					X
W02						X	X	X					X
U01						X	X	X					X
U02						X	X	X					X
K01						X	X	X					X
K02						X	X	X					X

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia stacjonarne:

Kryteria oceny	<p>W celu uzyskania zaliczenia kursu student musi uzyskać 23 punkty:</p> <p>Wykład:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywność podczas zajęć (0-5 punktów) - test (0-15 punktów) - obecność (0-2 punkty) <p>Ćwiczenia audytoryjne (w celu uzyskania zaliczenia z ćwiczeń student musi uzyskać 10 punktów):</p> <p>frekwencja na zajęciach (0-2 punkty), aktywność na zajęciach (0-5 punktów), prezentacja projektu grupowego (0-15 punktów)</p>
Uwagi	Wykład: do odwołania w formie zdalnej – na platformie MS Teams.

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne:

Kryteria oceny	<p>W celu uzyskania zaliczenia kursu student musi uzyskać 23 punkty:</p> <p>Wykład:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywność podczas zajęć (0-5 punktów) - test (0-15 punktów) - obecność (0-2 punkty) <p>Ćwiczenia audytoryjne (w celu uzyskania zaliczenia z ćwiczeń student musi uzyskać 10 punktów):</p>
----------------	--

BEZPIECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE – I stopnia

	frekwencja na zajęciach (0-2 punkty), aktywność na zajęciach (0-5 punktów), prezentacja projektu grupowego (0-15 punktów)
Uwagi	Wykład: do odwołania w formie zdalnej – na platformie MS Teams.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład:

- 1/ Bezpieczeństwo ekologiczne – rozważania definicyjne
- 2/ Rodzaje bezpieczeństwa ekologicznego
- 3/ Zakres globalny, regionalny i lokalny bezpieczeństwa ekologicznego
- 4/ Katastrofy naturalne
- 5/ W obliczu zagrożenia katastrofami przemysłowymi i konsekwencjami znacznego zanieczyszczenia wody, powietrza i gleby przez człowieka
- 6/ Wpływ emisji antropogenicznych na globalne zmiany klimatu (wybrane zagadnienia)
- 7/ Gospodarowanie surowcami naturalnymi a bezpieczeństwo ekologiczne

Ćwiczenia:

- Bezpieczeństwo ekologiczne i ryzyko ekologiczne – podstawowe pojęcia. Istota bezpieczeństwa ekologicznego na tle bezpieczeństwa ogólnego.
- Obowiązki państwa w zakresie ochrony środowiska i zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego.
- Elementy środowiska narażone na oddziaływania naturalne. Naturalne katastrofy ekologiczne.
- Elementy środowiska narażone na oddziaływanie antropogeniczne. Przemysłowe katastrofy ekologiczne.
- Ewolucja problemów środowiskowych na tle zagrożeń cywilizacyjnych. Symptomy zagrożeń, prognozowane formy, sposoby i obszary oddziaływania.
- Identyfikacja, ocena i monitoring ryzyka ekologicznego. Planowanie metod reagowania na ryzyko ekologiczne oraz przeciwdziałania skutkom katastrof naturalnych i antropogenicznych.
- Polityka ekologiczna Polski. Instrumenty zarządzania środowiskiem. Podstawowe problemy i wyzwania ekologiczne Polski. Aktualne trendy i koncepcje rozwojowe. Programy poprawy w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego.

- Zarządzanie ryzykiem ekologicznym. Plan bezpieczeństwa ekologicznego i ochrony przed zdarzeniami nadzwyczajnymi. Społeczna percepcja zagrożeń środowiskowych. Istota świadomości ekologicznej.

Wykaz literatury podstawowej

- 1 Sala K., Kowalska K., Nowak P., *Bezpieczeństwo ekologiczne*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków, 2019.
- 2 Trzcicka D., Kierzkowska S. J., *Bezpieczeństwo ekologiczne w realizacji zadań publicznych*, Difin, Warszawa, 2020.
- 3 Urbanek A., Zbroszczyk D. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa: ekologiczny, personalny i społeczno-kulturowy kontekst bezpieczeństwa*, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2016.

Wykaz literatury uzupełniającej

- 1 Kubiak M., Lipińska-Rzeszutek M., *Współczesne bezpieczeństwo ekologiczne*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa-Siedlce, 2017.
- 2 Gołębiowska A., Prokopowicz D., Wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) na bezpieczeństwo ekologiczne i rozwój międzynarodowej polityki środowiskowej, „Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Służby Pożarniczej” 2021, nr 80
- 3 Pietraś M., *Bezpieczeństwo ekologiczne w Europie: studium politologiczne*, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, 2000.
- 4 Strus D., *Polityka ekologiczna Polski po akcesji do Unii Europejskiej*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2016.
- 5 Bergier T., Kronenberg J., (red.), *Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce*, Fundacja Sendzimira, Kraków, 2010.
- 6 Korzeniowski P., *Bezpieczeństwo ekologiczne jako instytucja prawna ochrony środowiska*, PAN, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2012 (repozytorium.uni.lodz.pl).
- 7 Księżopolski K. M., Pronińska K. M., Sulowska A. E. (red.) *Odnawialne źródła energii w Polsce : wybrane problemy bezpieczeństwa, polityki i administracji*, ELIPSA, Warszawa 2013.
- 8 Panecki T., Marciniak M. (red.), *Zagrożenia niemilitarne bezpieczeństwa Polski na przełomie XX i XXI wieku*, Pułtusk 2015 (III.4, III.5).
- 9 Pietraś M., Wojtaszczyk K. A. (red.) *Polska w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego*, ASPRA-JR, Warszawa 2016.
- 10 Jarmoszko S., Barszczewski W., *Bezpieczeństwo społeczne w sytuacjach krytycznych*, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce, 2017.
- 11 Leszczyński, P., Markiewicz, J., Mądry, T., Mierzejewski, M., Ogórek, S., Rybacki, J., *Wpływ zmian klimatu na gospodarkę Polski na przykładzie wybranych miast wojewódzkich*, Working Paper, nr 4, Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa 2023, [.net.pl/wp-content/uploads/2023/10/PIE-Working-42023.pdf](https://www.pie.gov.pl/wp-content/uploads/2023/10/PIE-Working-42023.pdf)
- 12 Waszewski J., *Geoinżynieria klimatu i geowładza jako wyzwania cywilizacyjne*, „Kwartalnik Bellona” 2023, nr 3.

BEZPIECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE – I stopnia

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	-
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat	10
	Przygotowanie do testu zaliczeniowego	5
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia **niestacjonarne**

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	-
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	-
	Przygotowanie do testu zaliczeniowego	10
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2